

een verheven zin  
at ons wezen niet  
geene leden van  
n van Christus?  
ooint, stroomt in  
bezielt, bezielt  
en is met Christus  
noeg ware, zijn wij  
en in getrouw-  
is, is één Geest  
rborgenheid. Wij  
begrijpen? Eén  
ank niet nauwer  
t den Heere, on-  
terwijl wij ons  
der goddelijke  
ooge en heilige  
hebben te open-  
en wandel heb-  
len zijn, dat in  
t wij meer god-  
purgeon.)

Oude noch in  
bij de ongeloo-  
neenschap heb-  
s Gods natuur?  
jsheid, eeuwig  
goed noemen  
, die verkrijgt  
vreugde heeft,  
is tegen dui-  
s zeggen: Zoo  
uwig leven en  
het u ontnem-  
em, want wie  
od onderdruk-

verrezen Heer,  
williging van  
leerd, dat ie-  
e zou blijven  
looden? sprak  
het graf wo-  
zijn in eene  
kunnen wij  
ens dien van  
van openlijke  
eds ontkomen  
ken, u door  
ogmoed, van  
dagelijks te  
tschheid des  
gheid? Be-  
et goddelijke  
ods zijt en  
de ook niet  
king, zij is  
kerk! zij is

5. En gij tot dit, tot verkrijging van die godde-  
lijke natuur, ook alle naarstigheid toebren-  
gende, om Hem, die u zoo veel heerlijks en groots ge-  
schonken heeft, uit dankbaarheid te geven wat  
gij Hem schuldig zijt, voegt bij uw geloof, dat  
gij verkregen hebt (vs. 1), **deugd**, deugdelijkheid,  
kracht tot het doen van goede werken (vs. 3), en  
**bij de deugd kennis**, verstand.

6. En bij de kennis matigheid, en onthouden  
van alles wat voor de ziel gevaarlijk is (1 Kor.  
9 : 25; 10 : 23), en bij de matigheid lijdzaam-  
heid, wanneer gij iets kwaads moet verduren (Rom.  
15 : 4), en bij de lijdzaamheid godzaligheid,  
welke alles uit de hand van God aanneemt, en  
zich door niets laat storen in de gemeenschap met  
God.

Indien gij de groote genade van de volle verzekering  
des geloofs begeert te bezitten onder den gezegenden in-  
vloed en bijstand des Geestes, doe wat de Schrift u zegt:  
breng naarstigheid daartoe. Zie toe dat uw geloof van de  
regte soort zij, dat het niet slechts eene leerstelling, maar  
een eenvoudig geloof zij, dat op Christus en alleen op  
Christus steunt. Geef naarstig acht op uwen moed. Smeek  
God, dat Hij u de gedaante eens leeuws geve, opdat gij,  
van uwe goede zaak bewust, met stoutmoedigheid voor-  
waarts treden moogt. Onderzoek de Schriften goed, en  
verkrijg u kennis, want kennis van de leer zal zeer veel  
bijdragen tot versterking van uw geloof. Tracht Gods woord  
te verstaan, dat het rijkelijk in uw harte wone. Wanneer  
gij dit gedaan hebt, voeg dan bij uwe kennis matigheid.  
Neem uw ligchaam in acht, wees matig uitwendig. Draag  
zorg voor uwe ziel, wees matig inwendig. Wees matig  
met uw mond, uw leven, uw hart en uwe gedachten. Voeg  
daarbij door Gods Heiligen Geest lijdzaamheid, vraag Hem,  
u die lijdzaamheid te schenken, die de verdrukking ver-  
draagt, en die, wanneer zij beproefd is, als goud zal te  
voorschijn komen. Tooi u met lijdzaamheid, opdat gij  
niet moogt morren, noch terneergedrukt worden in uwe  
beproevingen. Hebt gij die genade verkregen, zoek  
dan de godzaligheid. De godzaligheid is iets meer  
dan de godsdienst. Stel Gods verheerlijking tot uw le-  
vensdoel; wandel voor Zijn aangezicht, blijf digt bij Hem,  
tracht naar Zijne gemeenschap, en gij bezit de godzalig-  
heid; en voeg daarbij de broederlijke liefde. Heb al de  
heiligen lief, en voeg daarbij die liefde, welke hare armen  
tot alle menschen uitstrekt en hunne zielen liefheeft. Wan-  
neer gij met deze juweelen versierd zijt, en juist naarmate  
gij deze hemelsche deugden beoefent, zult gij door de tast-  
baarste ervaring uwe roeping en verkiezing leeren kennen.  
Breng naarstigheid toe, indien gij verzekerd wenscht te  
zijn, want laauwheid en twijfel gaan zeer natuurlijk  
zamen.

(Spurgeon.)

welke alles uit de hand van God aanneemt, en zich door niets laat storen in de gemeenschap met God.

Indien gij de groote genade van de volle verzekering des geloofs begeert te bezitten onder den gezegenden invloed en bijstand des Geestes, doe wat de Schrift u zegt: breng naarstigheid daartoe. Zie toe dat uw geloof van de regte soort zij, dat het niet slechts eene leerstelling, maar een eenvoudig geloof zij, dat op Christus en alleen op Christus steunt. Geef naarstig acht op uwen moed. Smeek God, dat Hij u de gedaante eens leeuws geve, opdat gij, van uwe goede zaak bewust, met stoutmoedigheid voortwaarts treden moogt. Onderzoek de Schriften goed, en verkrijg u kennis, want kennis van de leer zal zeer veel bijdragen tot versterking van uw geloof. Tracht Gods woord te verstaan, dat het rijkelijk in uw harte wone. Wanneer gij dit gedaan hebt, voeg dan bij uwe kennis matigheid. Neem uw ligchaam in acht, wees matig uitwendig. Draag zorg voor uwe ziel, wees matig inwendig. Wees matig met uw mond, uw leven, uw hart en uwe gedachten. Voeg daarbij door Gods Heiligen Geest lijdzaamheid, vraag Hem, u die lijdzaamheid te schenken, die de verdrukking verdraagt, en die, wanneer zij beproefd is, als goud zal te voorschijn komen. Tooi u met lijdzaamheid, opdat gij niet moogt morren, noch terneergedrukt worden in uwe beproevingen. Hebt gij die genade verkregen, zoek dan de godzaligheid. De godzaligheid is iets meer dan de godsdienst. Stel Gods verheerlijking tot uw levensdoel; wandel voor Zijn aangezicht, blijf dicht bij Hem, tracht naar Zijne gemeenschap, en gij bezit de godzaligheid; en voeg daarbij de broederlijke liefde. Heb al de heiligen lief, en voeg daarbij die liefde, welke hare armen tot alle menschen uitstrekt en hunne zielen liefheeft. Wanneer gij met deze juweelen versierd zijt, en juist naarmate gij deze hemelsche deugden beoefent, zult gij door de tastbaarste ervaring uwe roeping en verkiezing leeren kennen. Breng naarstigheid toe, indien gij verzekerd wenscht te zijn, want laauwheid en twijfel gaan zeer natuurlijk samen.

(Spurgeon.)

## 7. En bij de godzaligheid broederlijke liefde,

die ook reeds Gods kinderen zijn

Gij hebt een goede erve en een goeden akker; ziet dan toe, dat gij er geene doornen en onkruid op laat groeijen. (Luther.)

Maar wie, als een Christen, voortdurend moet zorgen en arbeiden, dat hij voor zijn persoon zijn Christelijken staat beware, die vergeet zoo gemakkelijk het liefdevol achtgeven op en zorgdragen voor anderen, dat het hun, die dezelfde behoefte hebben, ook gelukken moge. Daarom worden de lezers verder herinnerd, dat een Christen zich niet eenzijdig mag bepalen bij zijn bijzonder persoonlijk eigen zijn aan God, zoodat hij alleen zoekt voor zichzelf in geene verhouding tot God te komen, maar ook daarop moet hij acht geven, dat hij de betrekking van gemeenschap tot de anderen niet gering acht, en door egoïstische liefdeloosheid in verzuimen en verrigten, in woord en daad zich tegen hen bezondige, die zijn God ook tot hun God hebben, en even als hij eigendom van God en voorwerpen van Zijne eeuwige liefde zijn. Is de ware godzaligheid werkelijk liefde tot God, dan moet zij zich openbaren in de broederlijke liefde tot hen, die ook uit God zijn geboren. Deze Christelijke broederliefde kan ligt verlagen tot een trotsch exclusief en werkelijk beoefenen van liefdeden in den kring der Christelijke gemeenschap. Zal zij nu van die verkeerdheid vrij blijven, en van waren zedelijken aard zijn, dan moet aan haar hart de wandel der liefde ten grondslag liggen, d. i. zij moet de broeders aan het hart sluiten als degenen, bij wie het genadig welbehagen Gods tot verwezenlijking is gekomen en nog komt, want dat alleen is werkelijk liefde, omdat het afbeeldsel is der liefde Gods. Dat echter in die broederliefde zulk eene wezenlijk ware liefde is, zal daarin moeten bevestigd worden, dat zij ook hen liefhebben, die voorwerpen zijn van hetzelfde goddelijk welbehagen, ook waar dat nog aan hen moet worden verwezenlijkt. Zoo hebben zij alle menschen lief, gedachtig dat God aller zaligheid wil, de Christenen, en in 't bijzonder de Christenen uit de heidenen, tot wie die lezers behooren, alleen door dat allen omvattende der liefde Gods uit de menigte der natuurlijke menschen in het rijk Zijner liefde zijn overgezet. In en met de Christelijke broederliefde moet de liefde tot allen, algemeene liefde wat aard en omvang aangaat, werkzaam worden. Met het geloof is deze geheele voorstelling van het Christelijk leven begonnen, met de liefde besluit zij. Voegen wij er bij, dat deze afdeeling in vs. 11 met de hope eindigt, zoo als ook het begin zich onmiddellijk aansloot aan een woord over de hope (vs. 4), dan vinden wij in deze verzen weder de drie Paulinische schatten (1 Kor. 13 : 13) geloof, liefde, hoop, terug.

(Schott.)

9. **Want bij welken deze dingen, zoo even in vs. 5—7 genoemd, niet zijn <sup>a</sup>), die is blind voor datgene, waarin het wezen van het Christendom bestaat (1 Joh. 3 : 16), van verre niet ziende, en tastende met de handen, als een, die den rechten weg niet kan vinden (Hand. 13 : 11. 1 Joh. 2 : 11), hebbende vergeten (letterlijk „aangegrepen hebbende het vergeten“, namelijk omdat dit met de vleeschelijke begeerlijkheden overeenkomt) de reiniging zijner vorige zonden, welke hij deelachtig geworden is, toen hij met de bede van een rein geweten (1 Petr. 3 : 21) zich in den naam van Jezus liet doopen, en door het water**

des doops zijne zonden liet afwasschen (Hand. 22 : 16.)

a) Jes. 59 : 10. Zef. 1 : 17.

Wij zonden soms denken, dat er omgekeerd moest staan : de kennis van onzen Heere Jezus Christus zal u in uwe Christelijke pligten niet onvruchtbaar laten". De apostel zegt echter in omgekeerde orde : een goed aangewende ijver, om van uwe Christelijke magt gebruik te maken, zal u in de kennis van onzen Heere Jezus Christus niet ledig noch onvruchtbaar laten. Beide is waar : door de kennis van onzen Heere Jezus Christus wordt ons alle goddelijke kracht tot leven en godzaligheid geschonken, maar ook de door ons aangewende vlijt leidt ons steeds meer in de kennis van onzen Heere Jezus Christus in, om al de schatten, welke daarin liggen, bij alle voorkomende gelegenheden goed te besteden, en daardoor hinderpalen te overwinnen. Men wordt daarom bij de kennis van onzen Heere Jezus Christus steeds blijde, men twijfelt niet, of overal ligt daarin overwinning, en spreekt zijnen geest toe : mijn geest vertraag niet om u door de magt der duisternis heen te breken -- wat zijt gij bezorgd, dat het u aan kracht ontbreken zou?" Wie echter niet met zulk een aanhoudenden ijver en zulk eene gehoorzaamheid doorgaat, die is voor het toekomstige bepaald blind, hij tast met de hand in hetgeen tegenwoordig is, en doet veel misgrepen; hij vergeet het verledene, terwijl hij anders met de daarin ontvangene kracht zich een tijd behelpen zou, en zoo ook vergeet hij de dienst, welke deze hem dan kon doen en moest doen. Dit is eene beschrijving van den achteruitgang, niet door plotseling neerstorten en door een zwaren val, maar door allengs nalaten en verzuimen. (Rieger.)

Zulk een ziet alleen wat dadelijk aanwezig is, dat hij een lid der Christelijke gemeente is, maar hoe bij het is geworden, ligt buiten zijn gezigtsskring, daar hij het vergeeten is, dat het begin van zijn Christelijken staat was de vergeving van zijn vroeger bedrevene zonden. Bleef hij aan deze gedachtig, zoo zou hij weten, dat de Christelijke staat een wandel eischt, welke in overeenstemming is met de gezindheid van hen, wier begeerte was om van zonden gereinigd te worden, hetwelk hem in de gemeente van Christus heeft ingeleid. (v. Hofmann.)

10. Daarom, omdat het alzoo is, gelijk in vs. 8 v. gezegd is, **broeders, benaastigt u te meer**, zoo wil ik de vermaningen in vs. 5 uitgesproken nog aandringen, **benaaftigt u in hetgeen ik in vs. 5—7 heb genoemd, om uwe roeping en verkiezing (1 Petr. 2 : 9) vast te maken; want dat doende, bij uw geloof deugd en bij uwe deugd kennis enz. voegende, zult gij nimmermeer struikelen**, dat gij de u toegedachte zaligheid zoudt verliezen. (Rom. 11 : 11.)

Petrus wil, dat onze roeping en verkiezing ook bij ons vast zijn, niet alleen bij God; en dus moeten wij ze vastmaken door onze goede werken. Want de vrucht blijft niet uit, dat het geloof daardoor sterker wordt, en altoos meer en meer goede werken doet. Dus is dit wel eene andere dan eene lichamelijke kracht. Want deze neemt af en wordt verteerd, wanneer men eenig ding veel gebruikt; maar deze geestelijke kracht, hoe meer men ze oefent en gebruikt, des te sterker wordt zij, en zij neemt af, als men ze niet bezigt. Daarom heeft God de Christenheid eerst zoo geleid, gedreven, geoefend met worstelingen des geloofs, en smaad en dood en bloedvergieten, opdat zij regt sterk en krachtig werden, en hoe meer zij gedrukt werd, hoe meer veerkracht zij toonde. En hier is ook een teeken gesteld, hoe men te handelen heeft met de voorbeschikking (de verordening tot zaligheid.) Er zijn vele lichtvaardige geesten, die niet veel van het geloof weten, die vatten de zaak hoog op en willen eerst weten of zij

voorbeschikt zijn, en willen het door het verstand uitmaken. Laat dit maar spoedig varen; daartoe is geen weg. Maar wanneer het geloof regt geoefend en gebruikt wordt, zoo wordt gij ten laatste zeker van de zaak, dat gij niet dwaalt. (Luther.)

11. Want alzoo, op dien weg, welke u voor struikelen bewaart, zal u **rijkelyk toegevoegd worden**, als Gods gave voor hetgeen gij Hem gegeven hebt (vs. 5 vv.), even als die betoening van uwe zijde uit dankbaarheid was voor des Heeren gave, waarmede Hij u gezegend heeft (vs. 3 v.v.), **de ingang in het koninkrijk van onzen Heere en Zaligmaker Jezus Christus.** (2 Tim. 4 : 1.)

Met de woorden „benaastigt u te meer“ geeft de apostel te kennen, dat hier gesproken wordt van eene vermaning, reeds vroeger is gegeven, maar welke hij nu door het motief uit vers 9 te ontleenen, des te dringender herhaalt. Daarom voegt hij er ook bij „broeders!“ waarmede hij de lezers zamenvat als dezulken, die tegenover de vroeger beschrevene naam-Christenen in de gemeenschap van den waren staat der zaligheid staan. Het „vastmaken“, waarvan hij vervolgens spreekt, kan nu, wat de zaak aangaat, in niets anders bestaan dan in die werkzame ontwikkeling van een heilig Christelijk leven, zoo als dat in vs. 5—7 wordt geeischt. Zoo deze pligt is, om de aan hen gedane goddelijke weldaden, op den door goddelijke roeping teweeggebragten Christelijken staat, dan des te meer nog om de waarschuwing, zooals die in vs. 9 is vervat.

(Schott.)

Zij moeten hunne „roeping en verkiezing“ vastmaken. Deze is die geschiedkundige verkiezing (1 Thess. 1 : 4), door welke een mensch in de gemeente Gods wordt ingelijfd, door de roeping tot ingaan wordt uitgenoodigd. De eene staat tot de andere in verhouding als de opname tot de uitnoodiging. De eene is zoowel als de andere den lezers ten deel geworden. Maar zij zouden die verliezen, als zij zich in tegenspraak stelden met hetgeen hun daarmede ten deel is geworden, en dat zouden zij doen, zoo zij zich niet toelegden op de deugden, welke het geloof in zich sluit, maar de reiniging der vorige zonden vergaten, tot welke zij geroepen en tot welke zij verkoren waren. Hij, die blind is en van verre niet ziet, ziet alleen het meest nabij zijnde, dit, dat hij een lid der gemeente is, en vergenoegt er zich mede, dat hij het is, zoo moeten zij echter niet doen, maar zich benaastigen dat zij bij hunne roeping en verkiezing blijven. Door hunne pogingen zullen zij werkelijk bereiken, dat hunne roeping en verkiezing vast blijven staan, dewijl zij op den weg, op welken zij gebragt zijn, nooit struikelen of verongelukken, integendeel zal hun verrigten van datgene, waartoe hij te voren vermaand heeft, om bij het geloof deugd enz. te voegen, dit ten gevolge hebben, dat hun de ingang daarheen, waar onze Heere en Heiland Jezus Christus Koning is, rijkelyk toegevoegd wordt.

(v. Hofmann.)

Gelijk men de beide vleugels eener huisdeur opent, als een welkom gast met talrijk gevolg aankomt, zoo zullen rijkelyk ingang in de zaal des hemels verkrijgen, die daar aankomen met het gevolg van ware werken des geloofs (Openb. 14 : 13); en de Heere, die het beloofde rijk aan de gezegende erfgenamen geeft (M.t.h. 25 : 34 v.), zal hen als ware erfgenamen, namelijk als Zijne mede-erfgenamen erkennen uit de werken, welke zij in geloof aan Hem hebben gedaan. (Besser.)

In den laten avond van zijn leven, terwijl hij reeds de afdgng van zijn aardsehen tabernakel verbeidt, neemt Simeon Petrus nog eenmaal de schrijfstift in handen, om hen, die met hem even dierbaar geloove ontvingen, te wapenen tegen zware verzoeking, gelijk hij in zijn eersten brief hen getroost had onder bange beproeving. Met een warm gemoed bidt hij genade en vrede hun toe, bepaaldelyk door de kennis van God en den Heere, waarop in tegenstelling met de valsche lijk genaamde wetenschap zijner